

**Budget Estimates for 1976-77 Demands for grants
(Demand No. 38)**

SRI K. H. RANGANATH.—(Minister for Co-operation).—On the recommendation of the Governor, I beg to move: That a sum net exceeding Rs. 14,79,53,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1977 in respect of Demand No. 38 "Co-operation etc."

MADAM SPEAKER.—Motion moved.

"That a sum net exceeding Rs. 14,79,53,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1977" in respect of Demand No. 38 "Co-operation etc."

SRI V. N. PATIL.—will initiate the Debate.

† ವಿ ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಚಿವರು ತಂದಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಮಹತ್ವದ ಇರಾಖೆ. ಆದರೂ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಟ್ಟ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸಹಕಾರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಕರಿ ಮುಸಿ ಬಳಿದು, ಇರಾಖೆಯೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧ ಹೋಗಿ, ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗದೇ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲವಂತೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಎನ್ನುವ ಮತೋಭಾವವೇ ಬಂದಿದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ, ಟಿಲ್ಲರ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಗಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಾಫೆನ್ಸಿ ರೈಟ್ ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಚಿವರ ಪಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ ಚೀನಿಂಟ್ ಆದವನು ಪರ್ಪನಿಂಟ್ ಅಕೌಂಟ್ ಇಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಚೀನಿ ರೈಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೆಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗುತ್ತವೆಯನ್ನು ವದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಹಕಾರ ಇರಾಖೆ ಹುಟ್ಟಿದಂಥದಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಇರಾಖೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೆಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೇಳಿದರೆ, ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ಒಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ರಿಕವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ರಿಕವರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಪ್ಲೈ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೆಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲ, ಬದವರಲ್ಲ, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು. ಇವರೇ ಸಾಲ ಕಟ್ಟದೆ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಸಾಲ ವಸೂಲಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಇಚ್ಛೆ, ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಜನತಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚೀನಿಂಟ್ ಜನರಿಗೆ ರಿಲೀಫ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ರಿಕವರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸ್ಯಾಟೆಲೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಏನು ಇದೆ, ಇದು ದಲಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ

ನಿಕ್ಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಬೋಟೇಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಇವರಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇವರಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ರಿಕವರಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಂದ ರಿಕವರಿ ಸೆಲುವಾಗಿ ಪ್ರಷ್ನೆ ಬಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಇವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಡ ರೈತರ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ನಿರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೈತರು ಪ್ರಾಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇಂಜಿನ್ ಕೊಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಲ ಕಟ್ಟದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ರೈತರ ಪಂಪುನೆಟ್ಟಿನ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟಿನ ಬೆಳೆ ನಿಂತಿದೆ, ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಬೇಕಾದ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯು ಮಾನ್ಯನೇಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಲೆಟರ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ವನ್ನು ನೀವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮೋಟಾರ್ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಒಣಗಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಎನುತಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ವಿವರಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅದು ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಮೋಟಾರ್ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದಂಥ ಸನಿ ವೇಶ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಎಕನಾಮಿಕ್‌ಲಿ ಇಂಕ್‌ವರ್ಷ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ನೆಕಾಮು ಮಾಡಲು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿದೆ, ದಲಿತ ವರ್ಗದವರು ಇದರ ಬಳಸಬೇಕು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ಕೋಲಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2-00 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಏನುಇವೆ, ಆ ದರ್‌ನರಬರ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಿಮಿಯಮ್ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ನಿಕ್ಕರಾರದು, ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಆಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದರು, ಆಗ ಬಡಜನರು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟಾಡೆಂಟ್ ಜೇರಿವೆನರು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಎಲೆಕ್ಟಾದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು 20 ವಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಸ್ಕಟರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಮುಂದಿನ ಜನರಲ್ ಬಾಡ್ಲಿಬಂದಾಗ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜನರು ಎಲೆಕ್ಟಾವಾಗ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೇರಿವೆನರು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ತುಮ್ಮ ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ರೋನ್ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ರೈತರ ಸಾಲ ಎಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ ಅದರಮೇಲೆ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹಾವ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾಲ 500 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಅದರ ಬಡ್ತಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು 600 ರೂಪಾಯಿ ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 600 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ, ಅವರ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಯಾರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ರೋನ್ ಎಂದು 625 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ರೂರಲ್ ಎಕನಾಮಿ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಸರಿಯಾದಂತೆ ಆಗುತ್ತೇವೆ ?

ಅದು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಿಟ್ಯುಯೇಷನ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಪಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ ರೋನ್ ಎಂದು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಅವರ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 100 ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಅವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅತ ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ಫರ್ಮ್‌ಲೈಸನ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರೋನ್ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂದರೆ ಈ ಬಿ. ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಸಲುವಾಗಿ, ಯೂರಿಯಾ ಆದರೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಬೇರೆ 50 ಕೆ. ಜೆ. ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಕೋ ಅಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್ ರೈತರಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಕೋ ಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಆ ಸಾಲವನ್ನು ರಿಟರ್ನ್ ಮಾಡುವಂಥ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳೇತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಈ ಒಂದು ಸಿಟ್ಯುಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ಏನು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ, ಸ್ಕಾಲರ್ ಫಾರ್ಮ್‌ವರ್ಸ್ ಹೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 14 ಲಕ್ಷದಿಂದ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಣ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಹೈಮರಿ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಹೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರು, ರೋನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಅವರ ಸಾಲ ಡ್ಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇವೊತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಹಣ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಈವೊತ್ತು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸ್ಥಿರ ಚೈನ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಆದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರಿಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುರ್ಸಿಲಿಸ್ ಅಂತಹ ವೆಸ್ಟ್‌ಇಂಡ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಚೇರಾಮೆನ್ ಮೇಲೆ 18 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಿಸ್ಸಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಅರ್ಟಿಕ್ರೇಷನ್ ಕೇಸ್ ಸುಮಾರು 6 ವರ್ಷದಿಂವ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರಾರ್ಜೆಸ್ಟ್ರೇಲ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್ ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಕೋಡಂಬಿ ರಾರ್ಜೆಸ್ಟ್ರೇಲ ಕೋ ಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ 100 ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ 140 ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್ ಯಾರಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಪರ್ಜೇಸ್ ಮಾಡಿದ ಲೆಕ್ಕ ಇದೆ, ಆದರೆ ಆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ವೆಸ್ಟ್‌ಇಂಡ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೆನ್‌ಮೆಗೆ, ಅವರ ಅಳಿಯಂದಿ ರಿಗೆ, ಅವರ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಾವಿ ಮಾಡಿದಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಆ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಚೇರಾಮೆನರು ಎರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಬಳಿ ನೂರಾರು ಸಾರಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬಂದರೂ ಸಹ ಇನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳು ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಆ್ಯಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಫೀಸ್ ಬಳಿ ಶುಷವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್ ನೂರಿಗೆ ಹಾಕಿದವರು ಯಾರು, ಅಲ್ಲಿ ಆಡೀಟ್ ಹಾಕಿ ಆಡೀಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ವರದಿ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು 6 ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು ಇನ್ನು ಆಗಿಲ್ಲ. ನಂತರ ನಾನು ಆ ಸಂಘದ ಚೇರಾಮೆನರು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ತ್ರೈಟಿಂಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಫೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ಒಲ್ಲ ಇಟ್ಟೆ ಎಂದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ ಒಲ್ಲದೆ ಎಂದರೆ ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಟ್ರಾಮಪರ್ ಆಗಿದೆ, ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸದಸ್ಯ ರನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಇಂತಹ ಆಧಿಕಾರದರ್ಗವನ್ನು

ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಒಂದು ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧನಿರುವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಇವೊಬ್ಬನ ದಿವಸ ಈ 20 ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಫಲಪ್ರದ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ಇದೆ ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ವಿಚಾರ ಇದ್ದರೂ ಒಂದು ವೆಸ್ಟ್‌ಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೊಸವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಸಾಬಿ ಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪೇನೆಲ್ಲ ಆದರೆ ಇದು ಮಿಸಯೋಸ್ ಮಿಸಯೋಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕಾಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯಾರಮೇಲೆ ರೆಸಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಟ್ಟತನ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮನೆ ನೇಮಿಸಿತಂತೆ ಕಮಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದರೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಎರಡನ್ನು ನಾವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಜಾಗೃತಗೊಂಡಾಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆ ಬಹಳ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ, ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ತೀರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಇದೇ ಭಾವನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಊಹೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ರೈತ ಯಾವುದೇ ಶರ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ, ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ.

ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನೇ ಈ ದೇಶದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ, ಅವನಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರು ಓಬರಾಯನ ಕಾಲದಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ; ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಕಡೆ ನಿಜಾಮನ ದರ್ಬಾರ್‌ನೊಳಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಷಿಯಾ ಇರಾಖೆಯವರು ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಬಾವಿ ಕೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅಕಸ್ಮಾತ್, ಆ ರೈತ ಎಷ್ಟು ಕೋಡಿದರೂ ಆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬೀಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆತ ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, "ಆ ಸಾಲವನ್ನು ನಜಾ ಮಾಡಬಿಡಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ, ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂದಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾವು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕಾದರೆ, ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಅವನು ಆರದಾದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ, ಅವನು ಆರದಾದ ನಂತರೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು ಅವರು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡದೆ, ಕಂತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಫಾರ್ಮಲಿಟಿಸ್ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊನೆಯ ಕಂತನ್ನು ಕೊಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದು ರೈತ ತೋಡಿಸಿದ್ದ ಬಾವಿಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮಗ್ಗುಲು ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತೋಡಿಸಿದ್ದ ಬಾವಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಆ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅದುದರಿಂದ, ಹೊಸ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಫಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾದರೂ ಕೂಡ ಅವನ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಾಜು

ತರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಡಿ. ಸಿ. ಬಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ತೆಗೆದಿದ್ದ ಬಾವಿ ಮಣ್ಣು ಪಾರಾಗಿದೆ, ನನ್ನ ಜಮೀನಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಂಚು ಹಾಕಿಸಬೇಡಿ; ನಿಮ್ಮ ಸಾಲವನ್ನು ನಾನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಹರಾಜು ಹಾಕಿ; ನನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಜಮೀನನ್ನೂ ಹರಾಜು ಹಾಕಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ, ಅವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನಿ ಲೆಂಡರ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಅವರೇ, ಆ ಪ್ರೈವರಿ ರಾೞಾಂಡ್ ದೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಕ್ರಟರಿ ಮತ್ತು ಸೇರ್‌ಆಫೀಸರ್ ಹೋಗಿ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 40-50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೇವಲ 9, 10 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮನಿ ಲೆಂಡರ್‌ಗೆ ಹರಾಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 20 ಪ್ರಕರಣಗಳಾದರೂ ಏಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಅವನು ಕೊಡಬೇಕಾದ 8-10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ, ಸುಮಾರು 40-50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಇದರಿಂದ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಉದ್ದೇಶ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ; ಅವನ ಜೀವನ ಇದರಿಂದ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿವೆ; ಅವರಿಗೆ ದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವು ಮೂಡುವಂತಾಗಲೂ ನಾವು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಮಂಗಲದ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕುರಿತು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಯ ಪುಸ್ತಕದ 187 ನೇ ಪುಟದ 440ನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ :—

In para 440 it is stated :

“Prior to 1960 the activities of the Federation were confined mostly to the distribution of consumer articles to consumer co-operatives as well as marketing societies. Since 1960 its activities expand with entering the field of fertilisers, and subsequently into cotton transactions, foodgrains, sugar, etc; its present sales turn over being of the order of 40 crores.”

I shall read para 448.

“The Committee find that even after 5 years of its completely taking over the monopoly of pool fertilisers in the State, the Karnataka State Co-operative Marketing Federation has not settled the consignment accounts with the Government as yet. There are many irregularities noticed by the Committee in its working like the fixation of

transportation rates for bringing the allotted fertilisers from ports in the country to Bangalore and other destination points within the State, distribution of fertilisers and its other activities, which are detailed below.

Out of Rs 77.78 crores being the value of fertilisers imported into the State on Government account on consignment basis, the Federation has remitted Rs. 70.36 crores to the Government. The balance of Rs 7.41 crores due to Government is proposed to be set off by the Federation as follows."

ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ರಾಂಗ್‌ಡೆಬ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಮೌಂಟ್ ಕೆಳಗೆ 2,85, 79,000 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇನ್ಸ್ಟೀ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 193 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"Less amounts stated to be withdrawn by the Director of Agriculture, Bangalore, towards wrong debits, excess debit, etc."

Para 452A;

Arbitration cases in respect of 63 institutions that were due Rs. 10.25 lakhs are stated to have been filed in the courts for recovery and there are 60 cases amounting to Rs. 31.26 lakhs that are still due to be filed. The Committee are not able to understand why there should have been this undue laxity in collection of the value of the fertilisers supplied to the agent societies since 1960 and cases have been filed only on fifty percent of the defaulters so far."

Sixteen years have elapsed and still these things are remaining untraced. The value of the fertilisers is Rs. 77 crores and 7 crores are still remaining unadjusted. This is an open secret. The statement is just like mirror. They have gone and verified. That is why the P. A. C. was taken by surprise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್, ರಂಗನಾಥ್.—ನಮಗೆ ಅವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸೇಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಯಲ್ಟೈಜ್ ಆಗಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂದೂ ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾರಣರೇ, ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

"The committee, therefore, desire that before sanctioning the shortage subsidy of 1½ per cent claimed by the Federation, the claims of the agent societies and other irregularities complained of in the head office and its central depots should be thoroughly examined and the justification for the grant of subsidy satisfied about."

“When the Committee inspected some of the societies during their study tour they found many discrepancies between the quantities issued at the central depots and quantities received at the destinations in the taluks. Cash bills did not contain fully details such as the name of the party, quantities etc. clearly. In the presence of the Managing Director and the General Manager of the Federation and the Deputy Secretary to Government, the Committee found in the central depot at Bangalore that cash bills did not contain names of the authorities who passed the order to release the fertilisers.”

ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗಣದ ಕಥೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಫಾರ್ಮಲೈಸರ್ ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡುವ ಅಥಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾರಿಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚದೇ ಇದ್ದಮೇಲೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಸೇರಿವೆ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಯಾವರೀತಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

I really feel that a very onerous burden is put on the shoulders of the Minister.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಟುತರವಾದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇದು ನೇರವಾಗಿ ಮಂಟ್ರಿಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಪುಲರ್ ಕಮಿಟಿ ಬರಬೇಕು ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೀಪಲ್ಸ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಜನತೆಗೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ ಬರಬೇಕು, ಆಗ ಈ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ಉಗ್ರ ಪರಿಹಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಡೌಬ್ಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಮೂವರ್ಲ್ಸ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ರಾಂಗ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಡ್ವೋಕೇಟ್‌ಗಳು ವಕಾಲತ್ತು ಮಹಿ ಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. In the matter of movables we cannot interfere whereas in the case of immovable property we can interfere ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತೆ ದೊಡ್ಡದು ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಟಾಟಾ ಮತ್ತು ಬಿರ್ಲಾ ರವರ ಬಂಡವಾಳ 600 ಕೋಟಿ ಇದ್ದುದು, 700 ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆವರಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಾಗೀರುದಾರರೂ ನವಾಬರೂ 500-800-1,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದವರೂ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತಿತರೆ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತ ತುಂಬಾ ಬಡವನಾಗಿದ್ದು, ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರವರಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಐದನೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ. So and so happens to be money lender, ಇವತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರ ಹತ್ತಿರ ಜಾಗೀರುದಾರರೂ ಕೈಗಾರಿ ಕೊಡ್ಡುಮಿಗಳಾಗಿರುವವರು ನಮ್ಮ ಜಮೀನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ; ದಯಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರವರಿಗೆ ಎಂಬ್ರಾಸಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಿಯೇಷನ್ ಕ್ವಾರಂಟೈ ಡೌಟ್ ರಿಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ, ಹಿಂದೆಯೇ ಯಾರು 100 ಎಕರೆ, ಮೂನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮಧ್ಯೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಈ ದಿವಸ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಾರದು, Is it not to be put into waste paper

ಈ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಜೆಸಿಯನ್ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅವರು ಆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು, ಮಾಡಲೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ರೈತನೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ 25 ಎಕರೆ, 50 ಎಕರೆ, 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಈಗೊಂದು ರಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಅಂತ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. Yesterday he owned so many acres of land but to-day he possesses 80. ಈ ತರದ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಬಂದುಗ ತಾವು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಬಂದು ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಸರ್ಕುಲರ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಹಿಂದೆ ತಾವು ಏನೆಂದು ಟೆಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಿಲ್ ಅಂತ ಏನೊಂದು ಬಿಲ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಉಪಯೋಗ ದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂತಹ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಬಂದುಗ ಅದನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮೆಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI NAZEER AHMED SIDDIQUI (Raichur):—

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೆ. ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. Madam Speaker, at the out set I refer to the Debt Relief Act passed by the Government to provide relief to the rural poor. But I wonder whether these revolutionary changes will deliver the goods. If you look back at the history of co-operative movement in India, after independence, this movement alone should have been sufficient to eradicate poverty from this country. But what has actually happened? This co-operative movement ultimately turned into a very lush green grazing ground for politicians especially from rural areas. People who captured this movement ultimately could capture political power. Through this political power they try to earn more money and with more money they try to secure more political power. This is almost a cycle of development. When we hear of the astronomical figures of money swallowed by these co-operative societies our heads reel with dizziness. In newspapers sometimes we read the news of persons promising to double the currency. But in these co-operative societies people not merely double it but they make it ten times what they have. These co-operative practitioners, I would call them as such because like legal practitioners or medical practitioners this is also a lucrative profession. This has attracted both good and bad people. I have seen that even Doctors who had very lucrative medical practice joined these co-operative societies. They have a feeling that here they would get more 'punya' and they would get more opportunities to serve the mankind. For these things I think the co-operative Department is mainly the responsible factor because right under their patronage these practitioners swallow lakhs and crores of rupees. Loans have been advanced to primary co-operative societies and recovery of arrears of loans and interest has been done without observing the time-lag of seven days between lending and recovery. Such system of advance is contrary to the directions issued by the Reserve Bank of India

and these instructions have been brought to the notice of the managements of these societies, several times. Some of these co-operative practitioners—we have seen so many societies have become defaulters apart from those societies which have not become defaulters. Actually they should also have become defaulters long back. But how they have escaped from being caught is the trick of the trade. Even the audit in the co-operative societies is as secret a ritual as we read about masonic lodge logic. I can give one or two examples. When the Hon'ble Minister Mr. Ranganath visited Raichur he found that crores of Rupees were overdue, while the recoveries effected amounted to hardly 23 per cent of the overdue amount. Then for example, in my taluka even some of the bad debts from four TAPCMS to the tune of 5,38,000 were overdue. Again in my own taluka in Singnodi society, the audit report shows in 1973-74 1,42,000 were due from that society. What they did on the last day when they were supposed to return that money. They show in the account that the amount has been repaid but actually they have swallowed that money. Then again next year they return that amount and borrowed Rs 1,94,000 and add. These are all only book adjustments. Every year there is audit observation made with regard to this. But there was such a perfect co-operation between the officers of the co-operation department and these co-operative practitioners that they could not get caught in this affair so far.

In Nikkundi Co-operative Society in 1973-74 Rs. 1,83,570 was the dues and in 1974-75 Rs. 1,33,000/-. Of course, it looks like some improvement. Actually Rs. 55,000 were returned as arrears. For the remaining Rs. 1, 33,000, they had to make book adjustment without any time lag. The D. C. C. Bank president, Raichur, represents this Co-operative society. If that time-lag had been observed, definitely the society would have become a defaulter and the present president had no chance of becoming the president of that Society. If we look into the Audit report of the Singnodi society, we will find that if that society had been declared a defaulter, then Sri Narasan Gowda perhaps would not have become the Director of the D. C. C. Bank. He is now the president of the R. A. P. M. C., Raichur. He is also the Vice-Chairman of some other Society. Like this they grow like big actopus, with so many tentacles, each tentacle holding one society or other. In this way they keep on sucking the money, if not blood of poor people.

Hon'ble. Member Sri V. N. Patil talked about the 0-point programme and Land Reforms. These Land Reforms have created class contradictions in rural areas. The landless people are fighting

against the big landlords. We hope to finance these small tenants, down-trodden people through P. L. D. banks and various other co-operative institutions which are controlled and dominated by the very feudal landlords. In my area these landlords have captured almost all the co-operative institutions. When such, being the case one cannot imagine how we can ever implement our programmes. We are planning to implement almost 13 points out of 20 through the co-operative movement. But this co-operative movement is dominated and controlled by ruthless exploiting feudal landlords. It took almost four years to bring this new amendment, and by the time we pass a stringent law by which we can punish and eradicate these malpractices. I do not know what will happen. I do not know how to overcome this dichotomy. They will continue to go on as they had been doing and we will never be able to catch up with them. I do not know how much more time the implementation of the legislation will take. At this rate, I am afraid, the ship of 20-point programme which we have launched so sincerely, wrecked on the Bad Rocks of these societies. They are big obstacles in the implementation of this 20-point programme. I expect our Hon'ble Minister for Co-operation, who is a very committed person, to suggest and find out the alternatives. Even our Hon'ble Chief Minister had promised once that he will bring in an Ordinance to empower the police to take some action against them. We could think of creating a Cell in C. O. D. to investigate these co-operative societies. We can even use MISA. I humbly suggest that a Special Cell could be created to look into all these things.

I would like to give an instance about the construction of a building. These people who capture these societies will themselves of various construction works. They take contracts in the name of their brothers, brother-in-laws or nephews. A new building was constructed in this way for the Raichur D. C. C. Bank which was inaugurated by no less a person than our Vice-president, Sri B. D. Jatti. The cost of this building as on 30.6.1975 was Rs. 13,15,277. The actual estimated cost of this building was Rs. 6,87,000. So the cost of the building exceeded by Rs. 6,28,000. The plan and estimates should have been approved by the Registrar. This was also not done. Almost double the amount has been spent on this building. Some of the Audit reports make a very interesting reading about this affair, perhaps more interesting than fiction.

The Raichur D.C.C. Bank has three jeeps and one Car. Even then they had to hire 24 vehicles and they had to spend about Rs. 24,864. towards hire charges and Rs. 35,000. on petrol. The President of the Bank has got car, which is never used for any recovery work. It is

for exclusive use of the President. The Audit report has observed that it has incurred a maintenance expenditure which is more than the cost of the car in one year.

They are capable of performing such tricks with the perfect co-operation of the Co-operation Department. I do not say all the Officers are bad. Of-course we have good and honest officers like Sri Maharudriah and Sri Jaikumar Angol. But the question is that things should not have happen under the guidance and under the leadership of the Hon'ble Minister Sri Ranganath and Sri Jaikumar Angol. Of-course it is a big department and he may not be able to find out such things and eradicate them. But being a dynamic Minister, he should be able to find a way out and see such things are eradicated. Sri Patil has talked about the Public Accounts Committee report and I have nothing to say about it.

SRI M. S. KRISHNAN.—Why? There is cent percent truth in the report. You can speak about it.

SRI NAZEER AHMED SIDDIQUI.—If the Hon'ble Chair gives me permission I will speak about that also. I will give you one instance. An Inspector or a Teacher in some I. T. I. was caught by the Departmental Head while claiming his T. A. He has given a number of a Taxi. The Head of the Department investigated through R. T. O. and brought to light that the taxi number he had given had no permit to leave the city limits. Then that man was suspended. I do not know whether he had read the P. A. C. report. He might have read some pages. He told me that he is eligible for T. A. According to his statement he travelled by a bus and give the number of a taxi and claimed the T. A. He asked me when crores and crores of rupees have been by Government by showing the Auto Rikshaw Number and Jeep Number, why he should not be allowed to claim the T. A. by showing a taxi number. I was deeply moved and was not able to answer him. I did not know what to answer.

SRI M. S. KRISHNAN.—Why Auto Rickshaw Number, alone, even the Scooter Numbers have been given. This has appeared in the report of the Public Accounts Committee.

SR NAZEER AHMED SIDDIQUI.—I have not read the report thoroughly. I have given only a few examples. These may be drops in the Ocean. This entire Co-operative Movement is highly indulged in corrupt practices. Barring a few who did wonderful work in that field, most of the people are corrupt. I do admit this. There are also certain Co-operatives who have done excellent work. Some of the Institutions are overdue to Government to the tune of lakhs. But still they are getting help from the Government. For example the

Sindanur Society is due to the extent of 4,93,911. The very same Society was given Rs. 5½ lakhs, even though the Society is overdue for 2½ years. This amount was given for jowar, paddy and fertilizers. The Chairman of the Society is the Director of D. C. C. Bank. In Raichur the T. D. B. is overdue to the tune of Rs. 13 lakhs. Again 2 lakhs have been given to this Bank. I feel Sri Ranganath is not a Hercules to divert any river to cleanse the Augean stables. Of-course it is challenging task. I am sure our Minister will be able to eradicate such irregularities and see some drastic action is taken against those who are at fault. He must also see that recommendation of the P. A. C. is put into implementation. If he is unable to do so, I think, the best way to redeem his reputation is to resign. This is only a suggestion I am giving. I thank the Chair for having given me this opportunity to speak.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಮೇವಂಗಲ):— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮಾಜಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರೂ ಹೌರಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಚಿವರೂ ತಮ್ಮ ಇಲಾಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ ಇತ್ತು ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ತತ್ವದ ನಿಷ್ಠೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ನಿಷ್ಠೆ ಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಫಲ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂದೂ, ನಮಗೂ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳಿಯಾದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ದೂರದೃಷ್ಟಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಅವರ ದುರುದ್ದೃಷ್ಟಿಪೂರ್ವಕವಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ನಾನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರವರು ಬಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ನಿಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಅವರ ತತ್ವವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮೊದಲ ತಿಂಗಳಿಗಿಳಿ ಇದ್ದವು ಅವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಿಂಗಳಿಗಿಳಿಗಳನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಕಮ್ಮಿ ತಿಂಗಳಿಗಿಳಿಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಬಂದು ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಸುಧಾರಣೆ ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರಿ ರಂಗ ದಲ್ಲೂ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆ ಸ್ಟಡಿ ಟೀಮಿನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:

“Cooperatives have become grounds for exploitation by professional co-operators. This is due to the fact that these co-operatives are mostly Government sponsored. Institutions are set up as per the targets without reference to the people's readiness or willingness and money pumped into realise the targets of disbursal of credit. These institutions have been rushed into existence without the necessary ground work and creation of proper climate.”

ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು 1967ರಲ್ಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾ.ಪರ್ ಕ್ಲೈಮೆಂಟ್ ಎಂಬುದು ಅಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರಾ.ಪರ್ ಕ್ಲೈಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅಂತಹ ಪ್ರಾ.ಪರ್ ಕ್ಲೈಮೆಂಟ್ ಇದೊಂದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇದು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, ಇದೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"There is no doubt whatsoever that the co-operatives have become institutions to capture economic and political power."

3-00 P.M.

ಒಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಸದಸ್ಯರು "more power more money; more money, more power" ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಾರಾಂಶ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:

"A study of the performance of different types of co-operative indicates the nature and magnitude of difficulties. Even though substantial state fund has been made available, the achievements in regard to reorientation of the credit structure and State participation in co-operatives on the lines earlier envisaged appears to be uneven. It is, therefore, not surprising to find that the domination by vested interests sometimes adversely affected the performance of co-operatives in almost all the selected districts."

ಈ ತರಹ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಎಂಬುದು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಅನುಭವ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಫೀಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಡಿವಾಜಿಟ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 9 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಿರುವವರು 63,25 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ. ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಸೇಕಡೆ 100ರಷ್ಟು ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಗೊಳಪಡುತ್ತದೆ. ಸೇಕಡೆ 54ರಷ್ಟು ಜನರು ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಯೆಂದರೆ, ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕೆಲವೇ ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಕುಟುಂಬಗಳ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ 25ರಿಂದ 30 ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಜನ ಕೇವಲ ಒಹಶ ಸೇಕಡೆ 4.5ರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಆರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರೈತರು ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟಿನಿಂದ ಖ್ರುಯಾಗಿ ಕಾಪ್ಪು ಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ

ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಹ ಅದನ್ನೇ ಫಾಲೋ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸ್ಕ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವಿಷಯ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಡಿಬೆಂಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇನೆಯಂದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ರೇಟ್ ಈಗ ಎರಡರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ರೇಟ್ ಶೇಕಡ 7ರಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆನೆ. ರಿಜರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅವೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ 7ರಷ್ಟು ಬಡ್ತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಶೇಕಡ 8½ ರಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಶೇಕಡ 1½ರಷ್ಟು ಉಳಿದುತ್ತುದೆ. ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಶೇಕಡ 10-12-15ರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಮಾಡಬೇ ಇದರ ಪ್ರಯತ್ನ ಅವರಿಗೆ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಶೇಕಡ 9ರಿಂದ 13ರವರೆಗೆ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಪಕ್ಷ ಶೇಕಡ 15ರಷ್ಟು ಸಾಲದ ಬಡ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಮಾರಾಟ ಸೈದಿಂದ ಒಂದೇಸಾರಿ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಖರೀದಿಸಬೇ ಹೋದರೆ ಆ ಬಡ್ತಿ ಮುಂದೆ ಶೇಕಡ 20-25ರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಅವೆಕ್ಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕಿನಂತೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ 7½ ಸೇಕಡ 10ರವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20-25ರಷ್ಟು ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಗಲೇ ಅಥವಾ ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಗಲೇ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಗವು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂಕಿಂಥ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇಂಕಿಂಥ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ ಜಾರ್ಜ್ ಮಾಡ ತ್ರಿವಾರಿಯವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ವಿಷಯ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಸಂಗಣಾಥ್ :— ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಕಡೆ ಬಂದಿರಲು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇವರು ಹಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ :— ಇತ್ತೀಚೆ ದಿವಸ ಅಂತರರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದು ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿ ಬಂದಗಳು ಅಲ್ಲ.

SRI K. H. SANGANATH:— The Hon'ble Member is a Director of the Bank. He knows it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ :— ಇತ್ತೀಚೆ ದಿವಸ ನಾನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ದೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅಂತರರಾಜ್ಯವು ನನ್ನ ಹಿತರಲ್ಲಿದೆ. ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಆಗಲೇ ಕೊಡತಕ್ಕಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗತೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ :— ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಧಕ್ಕಾ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಯತ್ನಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ :— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರೇಪರಿಯಾಟಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 70-80 ಪ್ರೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ರೆಕವರಿಯಾಗಿದೆ ನಾನು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುವುದಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುಭವವಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಾವು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ತಿ ದರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬಡ್ತಿ ದರವನ್ನು ಹಾಕು

ತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನೀವು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ತಿ ದರವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ.ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಇದು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ತತ್ವ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರಬೇಕೇ ಎನಹ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ವೀಕರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾವೆ, ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿದ್ದಾವೆ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರಿಹೆಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರಿಹೆಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮೀರಿ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಕೆಲವರು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ವೀಕ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಇನ್ನೂ ವೀಕ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ವಸೂಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೆಕವರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಸೋಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವನ ಹೆಸರಿಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೇನುಬ್ಬಾಯೀ ಇರತಕ್ಕಂಥವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ರೆಕವರಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. It is a false recovery. It is recovery on the paper. ಇಂಥ ನೂರಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ರಿಹೆಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಂದರೆ ತೂಕಡಿಸತಕ್ಕಂಥವನಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ರಿಹೆಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಪರ್‌ಪಸ್‌ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೋನ್, ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಧಿಗಳ ನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಸದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇನಾಮಿ ಲೋನ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆವೆಂದೂ ತೊರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೆಕವರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಕಿಯರು ಹೇಳಿದರು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಫುಟ್‌ಲೈಜರ್ಸ್ ಸಾಗಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಟಿ ಎ ಕ್ಲೀಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಾನು ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯ ಅಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇನ್ನಿತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷವರಾಗಳು ಕೂಡ ನಡೆದಿವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆಯೇನೋ ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಮಿನಿ ಇದ್ದಾರೆ. ರಿಸಿಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಸಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರುಷ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜೀಪ್, ಟ್ರೇಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆ.ಎಸ್. ಆರ್ ಟಿ.ಸಿ.ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹೊಯಿತು ಎಂದರೆ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ? The Registrar of Co-operative Societies is the Head of the Department and the Joint Registrar is the Managing Director of the Federation.

ಅವರೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾದಂತೆ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ತತ್ವ ಏನಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಾಮಿನಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ? ಮತ್ತು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾ ನಾನಾ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ.ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೆಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಯು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಸಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ನಾಮಿನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರೂ ಕೂಡ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್‌ನಿಂದ ಯಾರೂ ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿಗಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನೆರವಿರತಕ್ಕಂಥ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಸುೂರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ? ಆ ಮೇಲೆ 1960-70 ರಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಫೆಡರೇಷನ್‌ರವರು ಗೊಬ್ಬರ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆರ್ಕನಿಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮ್ಯಾಸಿಸ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಸೆ ಸಿಂಗ್ ಪಾಲಿಸಿಗಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯದ್ವಾತದ್ವಾವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದಂಥ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಸ್ಪಾಫ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಸುಮಾರು 7-8 ಇದ್ದಾವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಯಾವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯೂ ಕೂಡ ಲಾಭ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಲಾಭ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಉಳಿದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 170-175 ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಗೊಬ್ಬರದ ಕನ್ಸೆಂಸಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಡೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಸುಮಾರು 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಕ್ಯುಯಲ್ ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬರ್ ಇರಲೇ ಬೇಕು, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಹೆಡುಕುವುದಾದರೆ ಸತ್ಯಾಂಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವೇಳು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ರೆವಿ ಬತ್ತ ಪತ್ರೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ? ವಿತರಣಾಸಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇದರ ವಿವರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗಬೇಕೇ ಕೂರತು ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಇದರಿಂದ ಬೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಂ. ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ. — (ಮದಕೇರಿ) ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವತ್ತಿನ ದಿನವೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮುಂದಿರುವ ಆಡ್ವಿನ್ಸ್ಟೀಷನ್ ರಿಫೋರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ 21992 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಹ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕು. ಕಾರ್ಯ

ಕರ್ತೃ ಬೇಕು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೂ ನಿಷ್ಠೆ, ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಹಕಾರ ರಂಗದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ, ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಮಯ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉತ್ತಮ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯವರು 1975-76ರ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟರ್ಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1974-75ನೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆಡಿಟರ್ಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಆಡಿಟರ್ಸ್ ಸೆರ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೆಲ್ವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ಕುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಪರೇಟ್ ಸೆರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನಂತರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್‌ಯವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನೂರಾರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಿಟರ್ಸ್ 1960ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ನಾನು ಮಾದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೇವಾದೇವಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಪರೇಟ್ ಆಡಿಟರ್ಸ್ ಸೆರ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ವಿಷಯ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಆಡಿಟ್ ಸೆರ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ, ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ವರ್ತನೆಗಳು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಫಾರ್‌ಕೇಷನ್ ಹದಿನೆಲ್ಲ ಸುಮಾರು 892 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಈ 892 ಕೇಸುಗಳು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಒಬ್ಬ ವಕೀಲನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸುಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಡಿಲೇ ಆಗುತ್ತಿವೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಒಂದುಕೇಸನ್ನು ಫೈರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 2-3 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಕೀಲರು ಒಂದೊಂದು ಕೇಸನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 6 ವರ್ಷ 7 ವರ್ಷ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೇವಾದೇವಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಬಡಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಹಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಈಗ ಸಪರೇಟ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸೆರ್ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತಹ ಅಕ್ರಮ ಅಪ್ರವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಡಿಫಾರ್‌ಕೇಷನ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸಪರೇಟ್ ಸೆರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಲೇಯಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಅಥವಾ ಸರ್‌ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಕೇರಿದನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಸೆರ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು

ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇಸುಗಳು 10-15 ವರ್ಷಗಳು ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಈ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. 892 ಕೇಸುಗಳು ಜನಿವ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸುಗಳು ಎಷ್ಟು, ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೇಸುಗಳು ಎಷ್ಟು ಆ ಕೇಸುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಪನ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಡಿಲೇ ಆಗುವುದು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ತಪ್ಪು ಮಾಡದವರು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. It will be mental agony to most of the Innocent People if they are involved in these kind of cases. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಿಗ್ಗಿಡರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿರುವ ವಿಷಯ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನು? ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಿಗ್ಗಿಡರ ಇಂತಹ ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡರಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಪೇಟೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ;

It is not my intention to malign the said person by referring to this particular fact. ಒಳ್ಳೆಯವರು, ನಡುವಂತರು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲವು ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಸ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಉಂಟು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾಣಗಲ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕೇಸುಗಳು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿವೆ. ಈ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೇಸುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದುವರೆಗೆ ಡಿಸ್ಮಿಸಲ್ ಆಗಿವೆ. ಬಾಕಿ ಕೇಸುಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿವೆ, ಹೀಗೆ ಡಿಲೇ ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರ ಹೆಸರು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಪರೇಟರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಬ್ಯೂರೋವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಯೋಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನನಗಿಂತ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೆಷಿಲರುಗಳು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು ಮಾತನಾಡಿರು. ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸೀರಿಯಸ್ ಸ್ಪೆಷಿಲಿಸ್ಟ್‌ನನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪೇಜ್ 200 ಪ್ರಾರಂಭ 473ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"The Committee are unable to understand the rationale behind the fixation of this transportation rates and have to conclude in the absence of convincing reasons that these rates were also regulated according to the convenience of the President in conclusion with the transport contractors."

It is a very serious charge and a most damaging charge against the person who was the President. The Members of the PAC say that these charges should be further probed into ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ

ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಸಂಘದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅವರು ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು ಈ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು. ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಯಾರು ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅತಿ ಹೈನೈದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಂ. ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ It requires further probe into the matter. ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಘನತೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲವೇ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಂ. ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ.—They were not auditors. On the other hand, they looked into the overall picture of the Federation. They found some mistakes were being committed without going deep into it. So, they say that it requires further probe into the matter. Auditors can found out real mistakes. ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಎನು ಉಂಟು, ಆ ಸಂಶಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಬೈರೋಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದುಗೆ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕಿ, 12 ಪರ್ಸೆಂಟ್, 13 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಂದಿತು ದಿಟ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪ್ರೈಮರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣ ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ 6½-7 ಪರ್ಸೆಂಟಿನಿಂದ 12½ ಅಥವಾ 13½ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನುಡಾರಾಜ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ 11-13 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕಾನೂನಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ಸ್, ಎಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಡ್ಡಾಕ್ಷಣ ಮೆಂಬರ್ ಪಿಪಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಿರುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲರಿ ಈ ಒಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ಸ್, ಎಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಜನ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ, ಇವರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಎಮೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು ಆ ಹಣವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಯಾರಿವಾರ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕರ್ಧ ನುಂಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ಸ್, ಎಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆವಿರಾ ಮತರು ಯಾರಾದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವಾಗ ಕೊಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ ಎದುರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದ್ದೇ ಹೋದರೆ ಆಸರೆ ಪುನಃ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಹಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಾನಾಲ್ವು. ಮಾತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಹಕಾರ ತತ್ವವಿಲ್ಲ. ನಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು, ಜನರಲ್ಲಿ ಏಕತಾ ಭಾವನೆ ಮೂಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ಇರಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾದಂಥ ವೇಳೆಯನ್ನು ಇರಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಈ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ವಂಚನೆ ತರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಬಹುದು, ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ನುಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಲಿ, ಪಿಎಚ್‌ಪಿ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಇರಲಿ ಅದು ಪಕ್ಷದ ಮಾತಲ್ಲ. ಯಾರೇ ತಮ್ಮ ಮಾಡಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಆಗಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಆಗಿರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್ಸಿಡಿಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ, ಯಾರಿಗೆ ಇದು ತಲುಪಬೇಕೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಹ ನೇರವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಸರ್ವ ಮಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಟಾಲಿಫಾರ್ಮರ್‌ಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕುರಿಗಳು ಇವೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ಏನಾಯಿತು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದು ದೇಶದ ಹಣ ಅಲ್ಲವೇ? ಕುರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರೀಗಳ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಷ್ಟು ಕುರಿಗಳು ಇವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುರಿ ರಾಕಾಣಿಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕುರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಕುಂಬಳಕಾಯಿಕಳ್ಳೆ ಅಂದರೆ, ನಿವು ಹಗಲನ್ನು ಏಕೆ ಮುಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಚೌಡಪ್ಪ ರೆಡ್ಡಿ.—ಕುರಿಗಳನ್ನು ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಕೊಲ್ಲಲಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂಥ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂಪ್ಲೋಯೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನನ್ನನ್ನು ಇಂಥ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಕರೆದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಸತು ಹೋಗಿದೆ. ಯಾರು ಜನಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಸ್ಯಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲನಗೆರೆ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ? ರೆಗ್ಯುಲೆರೈಸ್ಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಪಾಠವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದತ್ತು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕನಕನಹಳ್ಳಿ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ, ಅವರು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ನೀವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI K. H. RANGANATH.—When we make certain allegations, we must be cautious. First of all, we must ascertain the facts and then make allegations. In fact, I am denying the allegations. I have not asked the staff to supersede those institutions to which the Hon'ble Member is referring.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರ್ಸನಲ್ ಆಲಿಗೇಷನ್ ಅಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಧಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಂಥ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಂಥವರು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕ್ಕೆ ಭದ್ರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರೋಷ ದೋಷಗಳು ಇವೆಯೇ ಅಂಥ ಕಡೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಆದರೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಫೋಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ.—ನೀವು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವ ಜನ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಇವರು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು, ಸುಮಾರು 28 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ತಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಪಾಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನೀವು ಇವರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ನಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತೀರಿ ಅಷ್ಟೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸತ್ಯವಂತರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಯಾರು ನೀತಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು, ಸಮಾಜ ದ್ವೇಷಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ - ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ - ಮಾನ್ಯ ಶಿವಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರೋ

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ - ನಾನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಟಿ. ಎ. ಪಿ. ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್ ಅನ್ನು ಎಕೆ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಈ ಟಿ. ಎ. ಪಿ. ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಎಳೆಗೊಳಗೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೇರೋಹೋಲ್ಮಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಇರುತ್ತದೆ ಮುಂದೆ ಅವರೇ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಅವರು ಅಂದರೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಇರುತ್ತದೆ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಕೇಸ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅಂಥವರು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ ಆಗಿ ಹೋದರು ಎಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೆನು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಪ್ಯವಕಾಶಗಳು ಆಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸೂರ್ಯ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವೈಟ್ ಅಂಡ್ ಮೇಷರ್ಸ್ ಗೆ ಹೊಸವಾಗಿ ಹಾಕಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸೇರು, ಪಾವು, ಚಟಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಶೆಟ್ಟರ್ (ಹಾನಗಲ್) - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿವಸ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ದೂಷಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಸುಮಾರು 10 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫೋರ್‌ಷಾ ಮಾಡಿದ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಹುಭಾಗ ಈ ರಂಗವು ಮುಖಾಂತರವೇ ನಡೆಯುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ರಂಗವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದ್ದು ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಅದರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ರಂಗವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಬಗ್ಗೆ

ಏನೊಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಗತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸದೇ ಇರಲಾರೆ ಆದರೆ ಈಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸ ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಜನರು ಯಾರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ನಮಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಹಣವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎವತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವತ್ತು ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬದಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ರಂಗವನ್ನು ನಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವತ್ತು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದಲೇ ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಎಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹೆದರದೇ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇವಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತಮ್ಮ ಮನಃಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಬಿಗಿಯಾದ ಒಂಪು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜನರು ಇದ್ದಾರೋ ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತರೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ವೇಳೆ ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ವೇಳೆ ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಇಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೊಳೆತು ವಾಸನೆ ಯಾಂಟಾಗಿ ಮನೆಯೆಲ್ಲ ಆವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ವಿವರಿಸಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ದೋರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ತಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೇ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೇ ಒನ್ ಆಫ್ ದಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಘಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ನೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಹಣವನ್ನು ಖಡಾಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹಣವನ್ನು ಚಕ್ರಮಾಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರುತಾನೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇರುವುದಕ್ಕೆ, ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಬೇಡಕರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೊಬ್ಬರದ ದಾರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ತು, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ತಾಳೆ ನೋಡಿದರೆ ಆಗಲೇ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಸುಮಾರು ೬೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೌಲ್ಯದಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರದ ಲೆಕ್ಕ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಎನು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಕೃಷ್ಣಯ್ಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೋ, ಅಥವಾ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯೋ ನನಗಿಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ, ರಂಗನಾಥ್ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ರಾಧಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿಯಾರ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ ಇಂಥದ್ದು ಅವರದೇ ಹೆಸರುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ತಮ್ಮಂಥವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹದ್ದುಮೀರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿಮಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆರೆ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲಾದರೂ ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಯುಕ್ತ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯಾದರೂ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಕೃಷ್ಣಯ್ಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿದೆ ಇರಲಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡೆ ತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡಿಫಾಲ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ A defaulter cannot be a voter, defaulter cannot be a Candidate. It should have been applicable only to Candidates and not to the voters ಎಂದು ಇರಬೇಕಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜನರನ್ನೇ ತುಂಬಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹತೆಯು, ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಘವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇರುವಾಗ ಈ

ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೇ ಆನರ್‌ಹೌಸ್. ಆದಂ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲವೆಂದು ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಆಡಿಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಡಿಟರ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನಲ್ ಆಡಿಟರ್ ಬಂದು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ಸಾರಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟರ್‌ಗಳು ಹೇಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಂಡಳಿಯೇ ಆಗಲೀ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಆಗಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಲೀ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಆವರಲ್ಲರೂ ಸಿಕ್ಕಿದಹಾಗೆ ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ೨೯ನೇ ಜುಲೈ ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಒಂದು ಅಮರಾಧಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಮುಂದೆ ಅದೇ ಆಡಿಟರ್ ರೊಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ೧೧ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೭೩ಕ್ಕೆ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಹರಿದು ಹಣ ತಂದೆಂದ ಮೇಲೆ ಇವನು ಏನೇನು ಜವಾಬ್ದಾರ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಜಾಯಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬ ಮಾತು ಬಂತು. ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗುವವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಏನೂ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಒಂದು ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಂಟ್ ಆಡಿಟರ್ ಆಗಲೀ, ಇಂಟರ್‌ನಲ್ ಆಡಿಟರ್ ಆಗಲೀ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದರೂ ಸರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಾದ ನೌಕರ ಇದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಮಿಟವನ್ನು ಕೊಡದೇ, ಲಿಮಿಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದ ರಿಸೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇರಬೇಕು. ಅದರ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಹರಿದು ಎರಡು ಕಡೆ ಟೈಪ್ ಹೊಡೆದು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೈಬರಹವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್‌ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟೆಡ್ ಆಗಿ ಆಡಿಟ್ ಹಾಕಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಪಾಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪರತಪರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವೇಳೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಎರೋದಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವರು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಸಿ. ಶೆಟ್ಟರ್ ಅವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಿ ಕೆ ಅವರೂ, ಮಾನ್ಯ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ನವರೂ ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಿ ಕೆ ಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೊಳೆ ಇದೆ, ಬಹಳ ಕಲ್ಮಶ ಇದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಏಜೆಂಸಿ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಕರೆದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾದರೆ ಹರಕುಲಸ್ ತರಹ ಇರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹರಕುಲಸ್ ತರಹ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಹರಕುಲಸ್ ಬೈಸಿಕಲ್ ಅಲ್ಲ. ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೊಳೆ, ಕಲ್ಮಶವನ್ನು, ದುರ್ನಾಶವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಕುಲಸ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೧೩ ಅಂಶಗಳು ಕೋಲಿಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ

ಮಾಂಕ್ಯಾಲಂ ಪಾಲಂ ಈ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚ ರೂಪುಪತ್ತಾ ತಾಂತ್ರಿಕವಾದುದು. ಈ ಲಂಚಾವತಾರ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆವಿಗೂ ಇದೆಯೆಂದು ಹಲವಾರು ಜನರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲೇಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿರೂ ಹೇಳಿದರು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವರದಿ ಎಂದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನಾದರೂ ಯಾರೋ ಬಟ್ಟರ ಮೇಲೆ ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕವರೂ, ಹಿಂದೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದವರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಮೂರ್ತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಚಟ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಿಮಿಶ್ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಟೈಟರ್ಸ್ ಹಿಡಿಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಶೆಟ್ಟರವರೂ ಹೇಳಿದರು ಪ್ರೆಜಿಡೆಂಟ್ ಆಫೀಸರೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಇನ್ನೇವೆ ನಮ್ಮವರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ಅದೇ ಸಂತೋಷ. ನಿಮ್ಮವರು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಶ್ಲಾಘನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಿರುವುದನ್ನು ಒದುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಆದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರೂ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ದೂರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಿಯಾಗಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆವಿಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ೧೨ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೇಜ್ ೨೧೧ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆನೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ. . . .

“ From the above discussion, it is clear that the working of the Karnataka State Co-operative Marketing Federation is very unsatisfactory, particularly during the period Sri H. D. Wrikantiah was the President of the Federation. Favouritism was one factor that had full sway either in the selection of transport contractors or fixation of transport rates or fixation of contractors for the construction of multi-storeyed building or spending money. The Federation funds have been freely misused without any scruples” ಎ. ಎ. ಸಿಯವರು ಹೇಳುವ ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. Disregarding the interests of the Federation, ಗೌರವದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹುಡುಕಾಗೆ ಹರಿದಿದೆ. ಫೆಡರೇಷನ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಹಿತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು, ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. There is no respect for rules or regulations. It is indeed the impression of the Committee that the affairs of the Federation had become the close preserve of the President who held the office during this period and the affairs are quite nauseating.

ಕೊಳೆತು ದುರ್ನಾಥ ಎದ್ದಿದೆ. ಗಬ್ಬು ಎದ್ದಿದೆ. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆವರು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"The affairs of the Federation therefore require a thorough probe particularly in regard to the following aspects :

(1) Ad-hoc fixation of transport contractors and also payment of ad-hoc rates by the President contrary to Board directives for transportation of fertilisers from ports as well as inside the State thereby causing several lakhs of rupees financial loss to the Federation.

(2) Ad-hoc decision of the President to transport fertilisers to Belgaum from Bangalore instead of From Hubli contrary to the advice tendered by the Officers in July 1970, causing a loss to the tune of Rs. 73,000/- to the Federation.

(3) Loss of several lakhs of rupees to the Federation by suddenly increasing the rates of transport from 15/16 paise to 25/33 paise from ports to the destination points in the State without inviting tenders from transport contractors.

(4) Ad-hoc decisions to refund recoveries made from contractors for shortages during transit at single and double value of the cost.

(5) Loss on account of the fertilisers stated to have been transported from ports in vehicles which are proved to be bogus. The list furnished by the Federation shows thousands of tonnes of fertilisers transported.

(6) Discrepancies in the stocks of fertilisers held by the Federation on 1st June, 1971 (date of upward revision of prices of fertilisers) as reported by the Agriculture Department, the stocks should be 24,316 tonnes as against the figure of 19,578 given by the Federation. The difference in stocks at new rates is estimated to be Rs. 73.42 lakhs. If this is proved to be correct then the Federation would have lost about Rs. 56 lakhs.

(7) Issue of cash receipts amounting to about Rs. 11 lakhs against cheques which have not been realised and the President's collusion with the defrauding firm to obtain consent decree from the court keeping the Board in the dark.

ಎಲ್ಲಾ ದುರ್ವ್ಯಾಕಂಪವು ಆಗಿದೆ.

(8) Loss of about Rs. 30 lakhs in cotton business apart from other losses incurred by the Federation during the years 1972-73 and 1973-74 by adopting unfair methods while purchasing and selling cotton on oral understandings."

The Hon'ble. Chief Minister has come to the House at the right time. We are going through the P.A.C. report which has made a very damaging statement about the correct dealings in the Co-operative Marketing Federation. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಬಂದಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಚಾರ್ಜಸ್ ಗಳನ್ನು ಒದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(10) Acceptance and payment of Rs. 5 lakhs to Messrs. Sree Srinivasa Construction Company over and above their tender rates for construction of multi-storeyed building by resorting to unfair means.

(11) Likely loss of about Rs. 25 lakhs in open market procurement of food-grains and other commodities in 1975-76.

(12) Loss of about Rs. 13 lakhs in open market procurement of seeds in 1974-75."

ಈ 12 ಅಂಶಗಳು ಫುಟ 261-62ರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಗುರುತರವಾದ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ 12 ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾಹೋದರೆ ಚೈಮಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಪೆಷಲಿಟರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ, ಜನತೆಯ ಹಣ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒಂದುಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಇರಬೇಕು ತತ್ಪ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಬೇಕು. ಬಂದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಟೆಂಡರ್ ಯಾವುದು ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಶಹವರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಟೆಂಡರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಸದಾಚಾರದವರನ್ನು, ಸತ್ಯವಂತರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ 1971-72ರಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ 15 ಪೈಸೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಫ಼ಫಿಲೈಸರ್ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1971-72 ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. 1972-73ರಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರು. ಅದರಲ್ಲಿ 18 ಪೈಸೆ ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಟೆಂಡರ್ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಮತ್ತೆ 1974-75ರಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರು. ಆಗ ಯಾವ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ, ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ 1 ಟಿ. ಎ. ಸಿ. ಗೆ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ 31 ಪೈಸೆಯಂತೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಉತ್ತರ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾತಕೋಪ 30 ಪೈಸೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನವರು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಗೊಬ್ಬರ ಕಳುಹಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಗಿಸಲು ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಟಿ. ಎ. ಸಿ. ಗೆ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ 18 ಪೈಸೆ ರೇಟಿನಂತೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಗೊಬ್ಬರ ಹಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ತು ಎಂದು ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೂ ಅವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದವರಿಗೆ 18 ಪೈಸೆ ಫಿಕ್ಸ್

ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಯಾತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ. "Evidently the decision of the President to place orders with M/s P. M. Radhakrishna Chetty and Brothers to move fertiliser from Bangalore to Belgaum at a special rate of 18 Paise per tonne per K.M. was not prudent, since there was heavy stock at Hubli Depot itself. There was nothing on record to show that M/s Shankaranarayana Commercial Synchronate, Bangalore, whose contract at 16 paise per tonne K.M. was subsisting till October, 1970 expressed their inability to move the urgently needed urea from Bangalore to Belgaum in June-July 1970. This clearly shows that the President was interested in favouring a particular party without reference to norms of financial propriety and interest of the institution which he headed and the sub-committee was only acting to the dictates of the President." ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ರು ಡೈರೆಕ್ಟರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವು ಪ್ರೊಬ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ, ಯಾತಕ್ಕೆ ಅಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬರಗಲ್ ಕೋಟ್ರಾಂಟರ ರೂಪಾಯಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ರಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆರೋಪವು ಕೂಡ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರೇಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸತಹ ವ್ಯವಹಾರ ಗುರುತರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು ಒಂದು ಅಂಶ. ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್ ಅರ್ಚಿಕರ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲು ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನವರು ಮಾತ್ರ ತಿದ್ದಿರು.

4-30 P. M.

ಏಳಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಏಜನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 1969ರ ನಂತರ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಸೀಮೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಐರ್ನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್, ಸುಗರ್, ಕಾಟನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಏಜನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಧದಿಂದ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪಾರ್ಸಿಟಿವ್ ಬಂದರೆ ಶೇಕಡ ಅರ್ಧ ಪಾರ್ಸಿಟಿವ್‌ಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳಿಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಪೂರ್ ಪೇಸ್ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನವರು 1969ಕ್ಕೆ ಮುಂಡೆ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, 1969 ನಂತರ ಕ್ಯಾಪ್ ಅಂಡ್ ಕ್ಯಾರಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಪ್ ಅಂಡ್ ಕ್ಯಾರಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಬಂದಿರುವ ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುರಿಸುವೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 8, 64, 308 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಕ್ಯಾಪ್ ಅಂಡ್ ಕ್ಯಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ;

Page 211 of the Report.

"When the Committee visited the Federation and held discussion with the officers on 7th January, 1975, a case of grave irregularities was brought to their notice. The Committee were given a list of 83 cheques amounting to Rs. 8,61,308-42 received against cash bills issued by the Bangalore Central Depot of the Federation for fertilisers supplied to a firm named M/s. Manjunatha Chemicals and Fertilisers, Bangalore. The cheques were being received for a period of a year as noted below and kept uncashed by the Officer-in-charge of the Central Depot without any intimation to the head Office. Similarly another list of 29 cheques amounting to Rs. 3,07,560-08 were received during the same period from another firm M/s. Manjunatha Pulveriser Ltd., Bangalore and kept without encashment in the Bangalore Central Depot. The two lists of cheques with the cash bill number and dates against which they were received are indicated below."

ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ, ಕ್ಯಾಷ್ ಅಂಡ್ ಕ್ಯಾರಿ ಬೆಸಿನೆಸ್‌ನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆ ಮಾಡಿದರು? ಹಣ ಗಳಿಸುವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇವರು ಚೆಕ್ ಕಳುಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಹಣ ಕ್ಯಾಷ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕ್ಯಾಷ್ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ರೀತಿ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಕೈಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಅರ್ಥವೇನು? ಕ್ಯಾಷ್ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಸುಳ್ಳು, ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುವರಿಂದ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಕ್ಷಮ್ಯ, ಅರಾದಗಳನ್ನು ಏನನ್ನು ರೆಕೊರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಡದೆಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು 8,54,750 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ರೀತಿ ಕಮಿಷಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಫಾರ್ಮ್‌ಲೆಸ್‌ನ ಮತ್ತಿತರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಸ್ಕೂಟರ್, ಜೀಪ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಂಬರ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ವೆಂಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಯಾವುದೋ ಸ್ಕೂಟರ್, ಜೀಪಿನ ಸಂಬರ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಎಂದು ಕರ್ಮಕಾಡ. ಈಗ ನನಗೇ ನನ್ನಿರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಂತರ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಾವು ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರಬಹುದು, ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದರೆ ಶಿಲ್ಪಿಯಾರು ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತೀರಿ, ನಂತರ ಟೆಂಡರ್ ಕಾರ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು, 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಎಂದು ಶುರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟುಬಂದ ಶಿಲ್ಪಿಯನ್ನು ಕರೆದು

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸರಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಜನರ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮರ್ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಜನ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾರು ? ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನೇಕ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅರೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಅಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕಿಟರಾದ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆಯೇ ಚಂಬರ್ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಲಂಚೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಟಿ.ಎ.ಪಿ.ಸಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಎಲ್ಲೂ ಸಹ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಹ ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯರ್ ಪ್ರೊಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೊಸೀಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜುಡಿಷಿಯರ್ ಪ್ರೊಸೀಡ್ ನಡೆಯುವ ತನಕ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆಯಿಂದ ಇಳಿಯಬೇಕು. ಅವರದ್ದು ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲವೆ ಹೋದರೆ ಪುನಃ ಅದೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು (ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು) ತಾವಾಗಿಯೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ನೋಡಿ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ನಿರಪರಾಧಿ ಎಂದು ಫೈನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಡಿತ ಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಅಪಾದನೆಗಳು ಸರಿ ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಒಕ್ಕೇಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಯುನಾನಿಮಸ್ ದಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಧೈರ್ಯ, ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪಂಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಆರ್. ಪುಳೇಕರ್ (ಬಿದರ್). ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬಡಜನರು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿದ್ದರೆ ಅದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಬೇಗ ಅಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರು, ಹಿರಿಯರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೀಕಿಟಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಎಂದರೆ ಈ ಅಡಿಬರ ಪಾರ್ಟಿಗಳದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಅಡಿಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷರಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಡಿಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಏನು ಇದೆ, ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಡಿಬರಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸೊಸೈಟಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಸೊಸೈಟಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗಳೇ ಅದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂತೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ನಂತರ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಕಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಆನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಣ್ಣ ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಲಿ, ಆಡಿಟ್ ವರದಿ ಬಂದನಂತರ ಅದರ ಮೇಲೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಆಡಿಟ್‌ರ್ಸ್ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ಒಂದು ರಿಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಕಾಲಂದಲ್ಲ ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪೂರ್ತಿ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಆಡಿಟ್ ವರದಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮತ್ತು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇಬ್ಬರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಲುವಾಗಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಆಡಿಟ್‌ರ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರತಿಮರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಮರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒನ ರೈತರು ಬಾಂವಿ ತೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಈ ಸಾಲ ಪಡೆದಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೈತರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜನ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಐದು ಪ್ರತಿಮರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಡಿಫಾಂಟ್ ಆಗಿವೆ, ಈ ಐದು ಪ್ರತಿಮರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರೆಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿದರೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಪರ್‌ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಚ್.ಡಿ.ಎ. ಸ್ಕೀಮು ಇದೆ ಈ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾರ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ, ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರತಕ್ಕ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಪದೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಪ್ರತಿಮರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಈ ಸ್ಕಾರ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪರಿಗೆ ಲೋನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಡಿಫಾಂಟ್ ಇವೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿನಾ ಕಾರಣ ಈ ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ರಾಷ್ಟ್ರ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವೊತ್ತು ಅದರ ರೆಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಜಂಕ್ಲೇಟ್ ಇದೆ, ಅವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಇದೆ, ಯಾರ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಬಲ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅಂತಹವರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣದಿಂದ ಜಬರ್‌ದಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಯಾರು ಶ್ರೀ ಮಂತ್ರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತಿಮರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಫಾರ್ಮ್‌ಮೇನ್ ಲೋನ್, ರಾಂಕ್‌ಟರ್ನ್ ಲೋನ್, ನಾನಾತರಹದ ಲೋನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಈ ಹಣ ವಸೂಲಾವೇ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಫೋರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂದು ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಫೋರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೇಮಿಸಿದ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರದೇ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಮರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲಿ, ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಲಿ, ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಯಾರದ್ದೇ ಆಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೇ ಕೊಡಲಿ, ಅಥವಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಕೊಡಲಿ ಈ ಫೋರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಲೋಪ

ದೊಡ್ಡ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸೆಕ್ಟರಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಕಂಡುಬಂದರೆ ಬಾಡೊಂದು ಟಿಲೈಯಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದ ರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಬಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸೆಕ್ಟರಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ನೇಮಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೇಡರ್ ತಾಲೋಕ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ 1964 ರಿಂದ ಅಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ, 1964 ರಿಂದ 1972ರ ವರೆಗೆ ಲೆಟರ್ ಬರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ದಾಯಿತು, ಆ ಅಡಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ ಅದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇವೊತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಲಿ; ಲೋಪದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮೇಲೂಕೂಡ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಲಿ, ಲೋಪದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಟಿ.ಎ.ವಿ.ಸಿ.ಎಮ್. ಇದರಲ್ಲಿ ವೆಂಬರ್ ಏನು ಇವ್ವಾರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹೇಗೆ ಫಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ನೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಟೂರ್ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಇವರು ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಚಂಡೀಧರ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಏನಹ ಅಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಟೂರ್ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಅದರಿಂದೇನಾದರೂ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ದುಡ್ಡು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ. ಇಡೀ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡ ತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಫಿಫಾರಸಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟೇ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಬಡ ರೈತರು ತನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಬತ್ತವಾಗಲಿ, ರಾಗಿವಾಗಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ತಂದು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೂ ಅವರು ಕಮಿಷನ್ ಇಷ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 1-50 ಪ್ರೆಸೆ ಕಮಿಷನ್ ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರು 2 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 2.50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮದಾಯಿವಾಗಲಿ, ಏಜೆಂಟರ ಫಂಡ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಟೆಂಪರ್ ಫಂಡ್ ಆಗಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರವಿದೆ. ಅದರೂ ಆ ಫಂಡನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಏಜೆಂಟರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಮಿಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಏನು ವಸೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಇದರ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಮಾಡಿ ಏನೊಂದು ಬತ್ತವನ್ನು ಅಂಗಡಿಗೆ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೋ ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಸಹ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ, ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ದಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಘೋಷಿಸಿರುವ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಬಹು ಭಾಗ ಸುಮಾರು 13 ಅಂಶಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡಬಗ್ಗಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ದೇಶದ ಬಡತನ ಹಿಂಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗ ಅವರು ಸಹ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಏಷಿಯನ್‌ನಿಂದ ಮೊನ್ನೆ

ಹೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿದೆ. ಬಿದರ್ ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಷಯ. ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಒಬ್ಬ ಫೀಲ್ಡ್ ಅಫೀಸರ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಬ್ಬ ರಾರಿ ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ರೈತ ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಬ್ಬನ್ನು ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೂಡೆದು ಅವರ ಕಬ್ಬನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಬ್ಬಿನ ರಾರಿಯನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡದೆ, ಕಬ್ಬನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಕಂಪ್ಲೆಟ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅವರನ್ನು ಆರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಹೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂತು. ನಾನು ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ರೈತ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುದನ್ನು ಬೇರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅವರು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸಹಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮದಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬುದಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಉದ್ಭವವಾಗಬೇಕು, ಆಗ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಜನರಿಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವು ಸಹಕಾರದ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆ ಸಹಕಾರದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರೂ ಸಹ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ನಾರ್ಕಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಅಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಹ ನಾರ್ಕಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ಸಾವಿರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಸರೂ ಕೂಡ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಜನರು ಸೊಸೈಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೆಟ್ಟ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರೊಬ್ಬರ ಪ್ರೆಷರಿಗೆ ಈಡಾಗದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿ ಸಿದರೆ ಹಸುರಕ್ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡದಕೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂದಗಿ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನಂದದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥನ್ ಅವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದೊಂದು ಮಾತ್ರ ಈ ದೇಶದ ಸೌಭಾಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಏಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಬಂದ ಅನುಭವ ಏನೆಂದರೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಮೇಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ದೋಷಗಳು ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆ ದೋಷಗಳ ಹರಿಹಾರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಂತಹವರನ್ನು ಸಮರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪದಾಪ್ರಾಪ್ತದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಹೇಗಾದರೂ ಆರಿಸಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಏನೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೈಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹವರು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ

ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಘೋರ ಜೊಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮತದಾರರ ಪುತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ ಸಂಘಕ್ಕೆ ನಾನು ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಒತ್ತಡ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕದಾಗಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಬಂದು ಬಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯುವಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಷರ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದವರು ಅವರಿಂದ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೇ ಅಂದರೆ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪುಟಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ತಮಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿನಿಮಂ ಆದರೂ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಗ್ವಿಮಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೂ ಮಿನಿಮಂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆ ವರ್ಜಿನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತತ್ಪನಿಷ್ಠ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಳ್ಳೆಯವರು ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ತತ್ಪನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಮಾಗ್ವಿಮಂ ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾಳೂ ನೀವೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೇ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಈ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು—ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಒಂದೆ ತತ್ಪನಿಷ್ಠ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸೇರಿರುವ ಹಕ್ಕು ಆಗಿದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳುವುದು, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಂತೆ, ಎರಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕು ನಾನೂ ಸಹ ನನ್ನ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವವರು ಅನ್ಯರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುವುದು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಅವು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಏನೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಸಹ ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಏನು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಇವತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡು

ಪುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಪರಸ್ಪರಿಕೆ ಇದ್ದದನ್ನು ಹೋಗಿ ಇವತ್ತು 15 ಪರಸ್ಪರಿಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಟ್ರಾಂಕ್ಸ್ ವಸೂಲಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚು ಕಮಿಷನರ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 15 ಪರಸ್ಪರಿಕೆ ಬಡ್ಡಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಮಾಟಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಈ ಇರಾಖೆ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೋಷವನ್ನು ತೆಗೆದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಪ್ರೈವರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ನಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ಏನು ವಸೂಲಿ 75 ಪರಸ್ಪರಿಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಬಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಿಂಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಬಿಳಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವೈ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿಯಮಗಳೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಮಳೆ ಬಂದು ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಜನರಿಗೆ ಸುಳ್ಳುಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಡ್ಡಾದಿನಿಕ್ಕಾಕು ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇರಿ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಅಕ್ಟಿವ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ನಾವು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಬಂದು ಬರೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಾರ್ಟ್ ಮುರಿದು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಯಂತ್ರ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟ್ ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಜಲನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವೇಯರ್‌ಸೇಳದೆ ಹಾಗೆ ಸೇರಿ ಪಾರ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದು. ಯಾವ ವಿವರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಂದ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೂಜೆ ಸಾಧನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆದವಾ ಡಿಸಿಪಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾದರೂ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಡಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿವಾರಿಯೂ ಈ ಸಿಂಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಇದು ಒಂದು ಪರಮನೆಂಟ್ ಸಿಲಿಬಸ್ ಇದ್ದಹಾಗೆ, ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳಿದರು ನೀವು ಜೀವಂತ ಇರುವಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರೈಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮಾನ್ಯ ಚೀಪ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮತ್ತು ಕೋ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಅನುಗೋಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠೆವಾರಿ ಅವರು ದೊಡ್ಡ

ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಖಾಂತರ ಕೋ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಘುಗೊಳಿಸಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನರಂ ಜನಾಂಗ ಅಂದರೆ ಹರಿಜನರು ಲಂಚಾಣಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆಸಿಕೊಡಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ತಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬರೀ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಹೇಜ್‌ಗಳನ್ನು 87-78 ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುಮೇಕೆರೆ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಂ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಗಾಜುದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾದಂಥಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಅಂತ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿയിಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಜನ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಈ ವರದಿಯಿಂದ ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಂಥಾ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರಿನ ಒಂದು ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವು ಬಂದಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಏನು. ಈಗ ಒಂದು ವಾದದ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಜನಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂರಿಸಿ ಈ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಆಡಿಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೋಸ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಹಣ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದವರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಒತ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಎದುರಿಗೇನೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆತನು ನಾನು ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಹೊತ್ತುಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಒತ್ತಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಇದಕ್ಕೆ ಆತನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಈ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅನೇಕ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ರೀತಿ ನೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ರೀತಿ ಇವೆ. ಇದು ಒಂದೇ ಸೊಸೈಟಿ ಅಲ್ಲ ನೂರಾರು, ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏನೂ ತಿಳಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಂಗಳ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಹಮಾಸಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೈಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಒಂದು ರೂಪುರೇಖೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿയിಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದೇನೋ ನಿಜ ಆದರೆ ಅವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾದರೆ ಅಂಥಾವುಗಳು ಇದ್ದರೆ ತಾನೇ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದಾರಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಆಲಿಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಮೋಸ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಈ ಮೋಸ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆವೊತ್ತು ನಾನು ಜನಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಏನು

ಪರೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆ ಅದರಂತೆ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿದವನೂ ಕೂಡ ಆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸದೆ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹೋಬಳಿಗೆ ಎಂದು ಸಾಕು ಇಲ್ಲವೇ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿ ಚಾರಿಗ ತಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ, ಅದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಈ ಮೋಸ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಜನತೆ ಮೋಸ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

(MADAM SPEAKER IN THE CHAIR)

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಲಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಲಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೂಡ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಖಾಸಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಲಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಏನು ಇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸ ಏನು ಇದೆ, ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಿಗ್‌ಟಿಕರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ತೆಗೆಸಿದ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಲಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಪ್ಪು ನಂಬಿಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಸಾಲ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದೇ ಅನೇಕ ರೈತರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸವಕಲು ನಿಧಿ ಅಂತ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದೇ ರೈತರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ರೈತರಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ೫೦ ಭಾಗ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಸೋಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನೊಲಕ ಆ ರೈತರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತೊಂದರೆಪಡತಕ್ಕಂಥಾ ರೈತರ ಒಂದು ನೆರವಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಳಿಗೆ ನಿಮಿಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಇನ್‌ಕ್ವಿರಿಂಗ್‌ಚರಸ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ರಿಫೋರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದು ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಎಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಯುವಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಕೂಡ ಪೀಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕೂಡ ಪೀಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೦ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಲಾಸ್ ಹೊಂದಿದಂಥಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಈಗೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಇದೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಇರಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಆನಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಲೋಪ ಇರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊಣೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಎತಕ್ಕೊಂದರ ಆಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಇದೆ, ಆ ಆಡಿಟ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ, ಅವರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥಾ ಖಾಸಗೀ ಜನರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುದಾನದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಲ ವಗೈರೆಯಾವ ರೀತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ ಅದೇರೀತಿ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಇವು ಒದಗಿಸು ತ್ತವೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಉತ್ಪನ್ನ ಭಾಷಣಕಾರರು ಏನಾದರೂ ಇದೆ ರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕೆಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಪರಿಶಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಏರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಗುಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಗುಣದಲ್ಲಿ, ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಗತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೬.೨ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಈ ಸಹಕಾರೀಕೃತ ದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ ಸೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇದರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅಂದೋಳನದ ಮಾಪಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡಾ ೫೪ ರಷ್ಟು ಜನರು ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಕಂಟೇನರ್‌ಗಳು ಇದರ ಮಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವ ರನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ 1972-73ರಿಂದ ಅವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ವೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವ 17 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪೇರು ಬಂಡವಾಳ 1969-70ರಲ್ಲಿ 9.43 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ ಈಗ 15.18 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ 12.37 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ, ಇಂದು 20 ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ 2.86 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ, ಇವೊತ್ತು 8 ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಇದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 1969-70ರಲ್ಲಿ 2.72 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತು 9.46 ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪೇರು ಬಂಡವಾಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಸ್ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 1969-70ರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 10.21 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ 1974-75ರಲ್ಲಿ 26.93 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 1969-70ರಲ್ಲಿ 30.3 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ 1974-75ರಲ್ಲಿ 50.78 ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ 3.17 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ, ಈಗ ಅದು 5 ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಲ್ಲಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ 4.23 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ, 1974-75ರಲ್ಲಿ 9.25 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಲೋನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಪೇಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ 45.46 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ, 1974-75ರಲ್ಲಿ 63.07 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್, ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 1969-70ರಲ್ಲಿ 45.46 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ 1974-75ರಲ್ಲಿ 51.93 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 1969-70ರಲ್ಲಿ 30.96 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ 1974-75ರಲ್ಲಿ 58.06 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 1969-70ರಲ್ಲಿ 7.62 ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ 1973-74ರಲ್ಲಿ 70.57 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಈ ಒಂದು ಅಂಕಿಅಂಶ ಗಳಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಡ್ಯೂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವೆಂಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಾ ಹಾಳಾದ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಒವರ್-ಡ್ಯೂಸ್ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಲೋನಿಂಗ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀ ಸನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯ ಹಾದಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ;

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸುಸ್ತಿಯಾಗಿ ರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಅವು ಗೇಡೆದಾರರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ; ಈಗ

ಗೇಣೀದಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

5-30 P.M.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಸಾಲಗಾರರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲಸ್ವರೂ ವೆಂರುಪಾಪತಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲದೇ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು; ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಷನ್ ಏನು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ಪೈಪೀಡ ರನ್ನು ನಾವು ಫಾಲೋ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಧಾನ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಚಾರತೆಯೇ ನಡೆದರೆ; ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದು ನಿಜ; ಅದರಲ್ಲೂಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲಸ್ವರೂ ಸಾಲ ಮರುಪಾಪತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಕೆಲವರು ಸಾಲ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಉಂಟು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳೂ ಕೂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲವೂ ಕೂಡ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ಬೈರೋಡರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು; ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಈ ಭಾರಿ ಅವರ ಬ್ಯಾಂಕ್ 4-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ದೂರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು 12½ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ವೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿವೆ, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೇಳುುತ್ತದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮುಟ್ಟುವ ವೇಳೆಗೆ 12½ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೇಳುತ್ತದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ 12 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೋಡ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ವಿಳಂಬ ಆಗಿ, ಇವತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೂ 7-8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಮುಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈ ವರ್ಷ 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕೆ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೇವಲ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರ ಮುಖೇನ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡ್ಡಿ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಿಂತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಬರೀ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಷಿರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವೆಕ್ ವೆಂತ್ರು ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಗಿಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—67-68ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 1968-69ರಿಂದ 1974-75ರವರೆಗೆ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅದಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನೀವು ಇದತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬಾಂಕುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನವೊಲಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಛೇಯೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟು ಮತ್ತಿತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುನಿಪ್ಪುಗಳಿಗಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಬೇಕು. ಅದರ ವ್ಯವಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು, ಇದನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಸರಿಮಾಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಬೆಳೆ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸೇರಿದ 10 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ರೈತ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರ ಒಂತು. ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಬಂತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 7 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಬಂದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ 32 ರೈತ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇವತ್ತು ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇದೆ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೋಲಾರ, ವೆಂಕಟ ದ್ವೈಸೂರು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಕಲ್ಲು ಕಂ. ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಬೆಳೆ ಸಾಲ, ಮಧ್ಯಮವಧಿ ಸಾಲ, ಮತ್ತು ಧೀರ್ಗಾವಧಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 71 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ರೀಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶ ಬಂದ ಮೇಲೆ 61ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 17 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜಾಗೃತ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ನಾಮಕರಣ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವತ್ತು ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಏನು ಎಂದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮತ್ತೆ ಅದರ ಆಡಳಿತ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಬ್ಬರು ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಖರ್ಚನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಖರ್ಚು ಬೀಳದೆ, ಅವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಾಲ ಶೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ದೂರ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ; ಇವರೂ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರಿಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರ ಕಾಲ್ಪನಿಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸೋಣ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮ ವಾಟದಲ್ಲಿ 800 ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಘಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಗಿವೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲಿಷ್ಠವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಮತ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇದೆ. ಫಾರ್ಮ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಜವಾಗಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಕೆಲವುಕಡೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಅಂಶ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ—ಹೀಗೆ.....

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾಯಾ ಬಜಾರ್.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಎನ್ನುವ ಸಮಾಜ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಆದರೆ, ಆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೊಂದು ವಿಷಾದಕರ ಸಂಗತಿ ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಕುಂಟಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ವಸೂಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಡು ವಸೂಲಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಆಗಲೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದರೆ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಗ್ಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ವಸೂಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥಾ ಮೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೂ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿ ಬಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 20 ಶೇಕಡ 20 ರವರೆಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕ

ನೀತಿ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ವಸೂಲಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಅತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದರಿಂದ ರೈತ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು; ಬಂದ ವರಮಾನದಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನೇ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಅವನು, ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಅದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ :- ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೀಳಬಾರದೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೀಮರೂ ಇರತ್ತಾರೆ ಇವರು ಸಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಲೇ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಘಗಳು ಸುಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ, ಅವರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗಾಗಲೀ ವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್. — ಇನ್ನು, ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳ ವಿತರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೫೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಡಗಿಸಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ.

ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿರುವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್‌ಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ರೈತರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಜಾಂಶ ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೫ರಷ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರಗತಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಾಗೆಯೇ ಇವತ್ತು ನಾವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಯಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಡ್ಯೂಸರಿಂದ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟಿಸ್ಟೆಡ್ ವ್ಯವಹಾರ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಸ್ಕಾಲ್ ಪುಟ್ಟ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಸೂಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಪೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಪೆಡರೇಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿಮಗೂ ಕೂಡ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವೇನಿದೆ, ಅಕೌಂಟ್ ರಿಕನ್‌ಸ್ಟ್ರೀ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ಕೆಲವರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ: ಪೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಇವತ್ತು ಆದಂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾದನಂತರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಸಹ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಪ್ರೋಬ್ ಎನ್ನುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕು? ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನಿಜಾಂತ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲವು ನಿಜಾಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಪೇಜ್ ೨೬೦, ಪ್ಯಾರಾ ೬೦೦ ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕನ್‌ಕ್ಲೂಜನ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ "The affairs of the Federation therefore required a thorough probe particularly in regard to the following aspects : ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

They have listed several aspects on which thorough probe is needed. ಅವರು ಸಹ ಯಾರು ಯಾರು ಎಂದು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Whatever it has thought fit, the P.A.C. have come to a conclusion on certain matters. Whenever there is need for further probe final conclusions cannot be drawn at once. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಯವರು ಹೇಳುತ್ತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ತಾವು ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇವತ್ತು ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಡಿಟ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರು ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನೇ ಗೌರವೆಂಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರು ಈಗ ವಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, I think it becomes difficult to accept that proposition.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರು, ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಒಬ್ಬರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ರೆಸ್ಪನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಥವಾ ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಗವನೆಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಏನು ಆ್ಯಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂತು, ಅವರು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಗೋವಿಂದನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಟಿ. ವಿ. ತಾಮಸ್ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಿದರು. There should be a judicial probe and not a judicious probe

Both the Minister at Kerala were free from the charges and allegations after judicial probe. This deal involved some crores of rupees. All these aspects will have to be taken into consideration. I think it requires a judicial probe.

SRI D. DEVARAJA URS—Judicially it must be looked into. There is a difference between judicial probe and judicious probe. It is said that it must be a judicial probe, I cannot straight away accept that proposition. Merely because I do not accept that it does not mean that the Government is incapable of judiciously looking into the matter. I can promise on the floor of the House that I shall certainly get these matters looked into in a judicious manner. What should be done and in what manner, it should be done is a matter which will have to be considered. I promise without having any mental reservation and without taking into consideration that XYZ are involved, that matter will be looked into judiciously.

6-00 P. M.

ಮತ್ತೆ ಅಡಿಟೆಡ್ ಆಕೌಂಟ್ ಅಲ್ಲದೆ ಅನ್ ಅಡಿಟೆಡ್ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಧಾರ ವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅಷ್ಟೆ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಂವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವಾಗ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಹಿತ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಚ್ಚಾ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಟ್ ಲೆನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಮಿಷನರ್, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಇದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ನೌಕರರು ಚೆಕ್ ಹೌಂಡ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕ್ಯಾಷ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಿನನಿತ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆಕ್ ಬಂದಾಗ ನೌಕರರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಷ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡಿಕೊಡದಂ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಶ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ೬ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

SRI K. H. RANGANATH.—I shall take it up. I have no information just at the moment. I am not in a position to submit it to the House.

SRI D. DEVARAJA URS.—I want to submit to the House that particular officer by name Ramakrishna is under suspension.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಬಳಿಕಿದಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನತಾಬಹಿರಂಗಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಾವು

ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಪ್ತೆ ಅಲ್ಲ. ರೈತರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಮೂಲನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಆಪ್ತೆ ಅಲ್ಲ ಬಳಕೆ ದಾರರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸತಕ್ಕ ಧಾರದ್ದು ಕೂಡ ಒಂದೇ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಂಚಾಂತರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಅದರ ಮಂಚಾಂತರ ತರಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಹಲವು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜನತಾಬಜಾರ್‌ಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಜನತಾಬಜಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಅಂಗಡಗಳಿಗಿಂತ ಔಂಪರ್ಸಿಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಕಮಿಷನ್ ಹೊಡೆದು ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಯಷ್ಟು ಸೇರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಪ್ರೈವೇಟ್ ಅಂಗಡಗಳಿಗಿಂತ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಜನತಾ ಬಜಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಜನತಾ ಬಜಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ತಾವು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇವೊಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜನತಾ ಬಜಾರುಗಳು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆವೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಬೇಕು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಪ್ತೆ ಅಲ್ಲ. ಕನ್‌ಸೂಮರ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಳಕೆದಾರರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮೂಲನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಲ್ಕಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಗೋಡಾನ್ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಗೋಡಾನ್ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಡಾನ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಡಾನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದಂ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಇದೆ ಎಂದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಿಪಟೂರು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿಸ್ ಯೂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಇಡಬಹುದು ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ತಿಪಟೂರಿನ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಯಾರ ಅಪ್ಪುವಲ್ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಯಾರ ಅಪ್ಪುವಲ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರು ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಹಾಗೂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಖಾಸಗಿಯ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಆ ಮೇಲೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆಗಬಾರದು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಅಡಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅಡಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಡ್‌ಮಿನ್ ಇಷ್ಟೂ ಆಗಿದೆ. ಜೂನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅಡಿಟ್ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಅಧೀನದೊಳಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಂದರೆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಅಡಿಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಜೂನ್ ಕೊನೆಯಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು. ಈ ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆದರ ಫಾಲೋ ಆಫ್ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿ. ಬಿ. ನೇರವಾಗಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಬಳಪಡಬೇಕು ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈ ಬಡೆಟ್ ವಾಸ್ ಆದ ಮೊದಲನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸದಸ್ಯತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ವೀಕರ್ ಸ್ಕನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್ ವಾಷ್ ಆಯಿತು, ಇಷ್ಟೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಿ. ಬಿ. ಡಿ. ಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಐನ್‌ಕ್ಲೈರಿ ಅಂಡ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಕೆಲವು ಸಂಧರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಸಿ. ಬಿ. ಡಿ. ಯವರನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆದ ತಕ್ಷಣ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ, ಆದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ತೂಕ ಮತ್ತು ಆಳತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತಾ, ಇದರೂ, ಆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಐಎಎಸ್ ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರ್‌ರವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ತೂಕ ಮತ್ತು ಆಳತೆ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇದೆ. ಈಗ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮತ್ತು ಆಳತೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ೧೦೦ತ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ, ೧೯೭೫ರ ಜೂನ್ ರಿಂದೀಚೆಗೆ ತೂಕ ಮತ್ತು ಆಳತೆ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಾಂತರ ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿ ೧೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪೈನ್ ವಸೂಲಾಗಿದ್ದರೆ ೧೯೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ೧,೨೨,೫೦೫ ವಸೂಲಾಗಿದ್ದರೆ ೧೯೭೫-೭೬ ಆಪ್ತ ಟು ಜನವರಿ ೧೯೭೬ಕ್ಕೆ ೨,೭೮,೭೩೩ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತೂಕ ಮತ್ತು ಆಳತೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಚಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದರಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಟಾಫ್ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ಟ್ರೋಕೆನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೋಡಾನ್ಸ್ ಕಂ ಪಾಪ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೇಣಿಕರಾವ್ ಪುಣೆಕರ್‌ರವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾದಾಯ ಫಂಡನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡ ಕೂಡದು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಗೈರೆ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿ ರಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಪೂಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಬಿಸ್ಕಿ ಮಿಲ್ ಹತ್ತಿರ ೫ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಸ್ಟೀಮ್ ಲೈನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಚೆನೈನಾಪ್ಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೫ ಭಾಗ ಚೆನೈನಾಪ್ಪವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ೨ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಇಡೀ ಬೋರ್ಡ್ ಚೆನೈನಾಪ್ಪ ಆಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂತಲೂ ಯಾವ ಯಾವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಚೆನೈನಾಪ್ಪ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬರಬೇಕು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಆಯಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ ಯಾರು ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅವರ ರೆಪ್ರೆ ಸೆಂಟೇಷನ್, ಅವನ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ, ಮಂಚಿತ ವಾಗಿ ಅದು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಬಾಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕಚ್ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಫೀನರ್ ಇಂಟರ್‌ನ್‌ನನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪುನಃ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ದಿವಸ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 20 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸುಸ್ತಿ ಒಡ್ಡಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸೆನ್ ಮಾಪದ, ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಕಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಕೊಳೆಗಿಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬಂದರೂ ಸೇರಾದ ರೇಟಾ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಪ್ ಲೋನ್ ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಆಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಆಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆರ್ರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ನುಸುಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಣಿವಾರಿ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಣಿವಾರಿ ರೆಕ್ರೆಡ್ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವೇ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಆಗಿ ಕನ್‌ವರ್ಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ಅಡಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರೈತರು ನಮೂರು 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಬಾಕಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ ಎಲ್ಲರೂದರೂ ಒಂದೆರಡು ಕೇಸಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಎನಹ ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ರೂಪವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ವಗೈರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಪಾರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಜರುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಅವರನ್ನು ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಬಾಕಿ ಕೊಡದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರ ಮಾತಿಗೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಮಾತನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಲೆಮಿಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಲೆಮಿಟೇಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷದ ತನಕ ಸಾಲ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ದಾವೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ

ವಾಗಿಯೋ ವಾಯಿದೆ ಮೂರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಸೋಪೈಟಿಯ ಲಿಕ್ವಿಡೇಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸೆಕ್ಷನ್ 69ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಪೂರಾ ತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೀ ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಈ ರೀತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಸ್ಟ್ಸ್‌ಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಪಿಗ್ಮಿ ಕರೆಕ್ಷನ್, ವೆಗೈರೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ಸ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಪಿ. ಎಲ್. ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದುಷ್ಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಬಿರಾತ್ತಾರವಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜನರಿಗೆ ಬಕಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಸೂಲು ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಆವರ ಒಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯಮ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ತಾವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಮಾಡೋಣ.

MADAM SPEAKER.—I will put the Demands to the vote of House. The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 14,79,53,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st March 1977 in respect of Demand No. 38 ‘Co-operation’ etc”.

The motion was adopted and the demand was granted.

MADAM SPEAKER.—The House will now stand adjourned and meet at 1-00 P.M. tomorrow.

The House adjourned at Twenty Eight Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday the 17th March 1976.